Pokaż mi, czego potrzebujesz

Podstawowe potrzeby

TAK

NIE

PIĆ

JEŚĆ

TOALETA

BOLI

ZIMNO

GORĄCO

USIĄŚĆ

POŁOŻYĆ SIĘ

ZOSTAŃ ZE MNĄ

CHCĘ BYĆ SAM/A

Pokaż mi, czego potrzebujesz

Samopoczucie i pomoc

DUSZNO

MDLI MNIE

ZAWROTY GŁOWY

KASZLĘ

SWĘDZI

PIECZE

BOJĘ SIĘ

SMUTNO

ZDENERWOWANIE

NIE ROZUMIEM

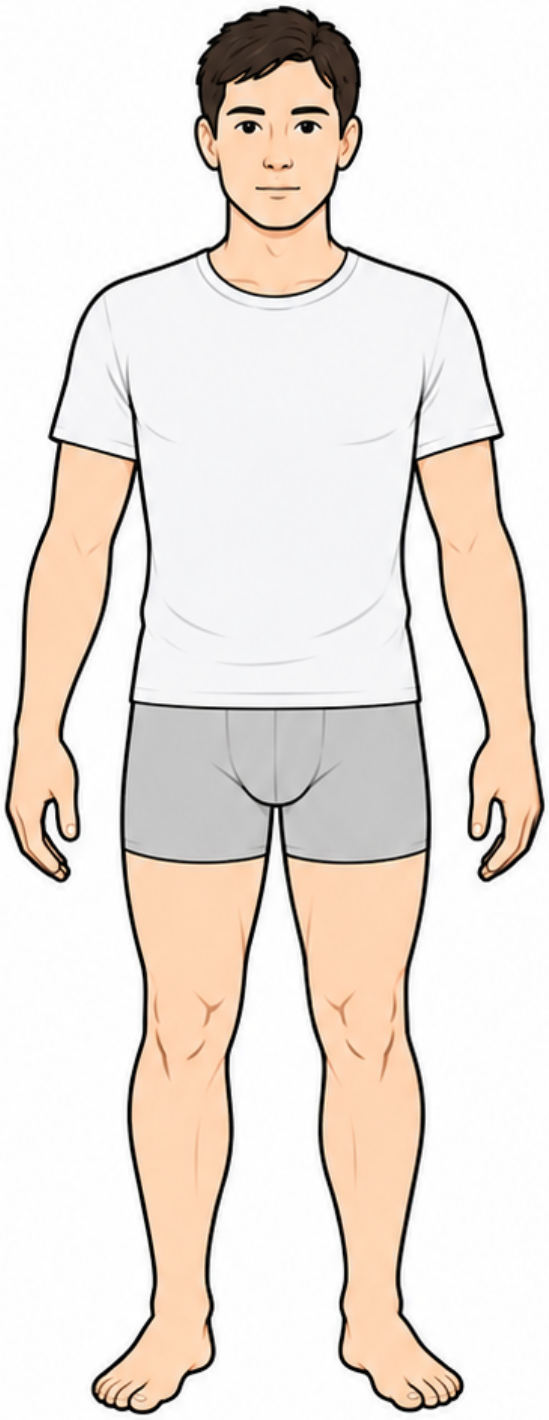
POWTÓRZ

POCZEKAJ

Zaznacz, gdzie boli

Sylwetka męska

PRZÓD

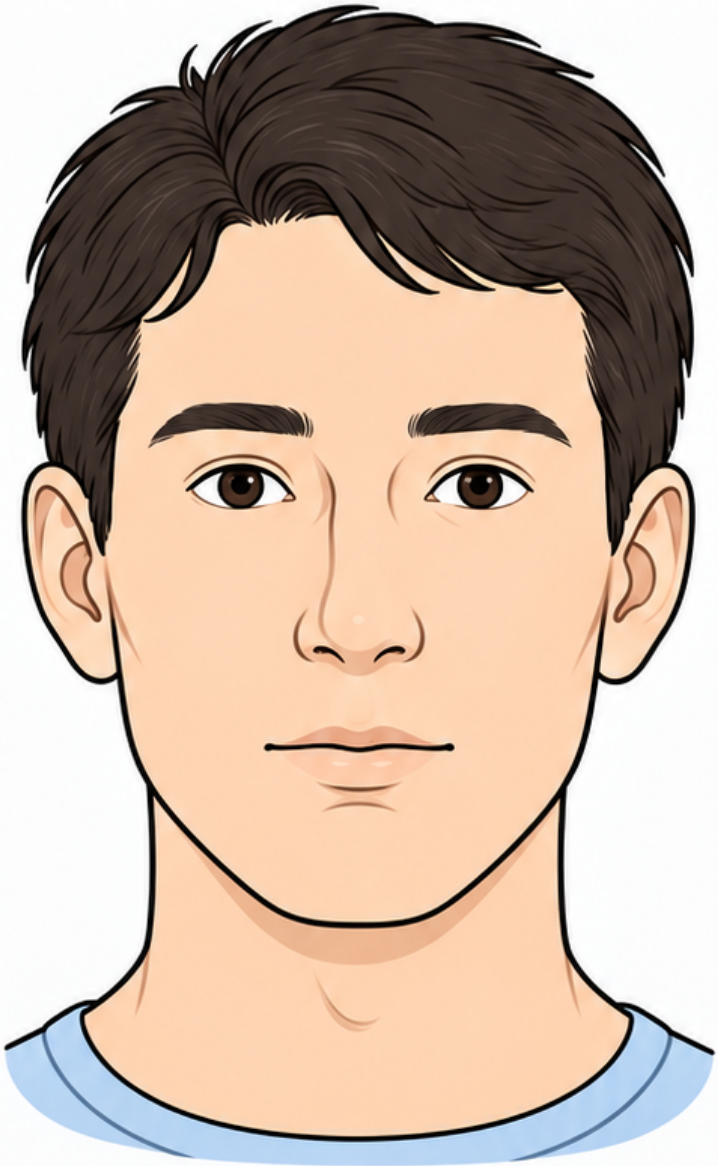

TYŁ

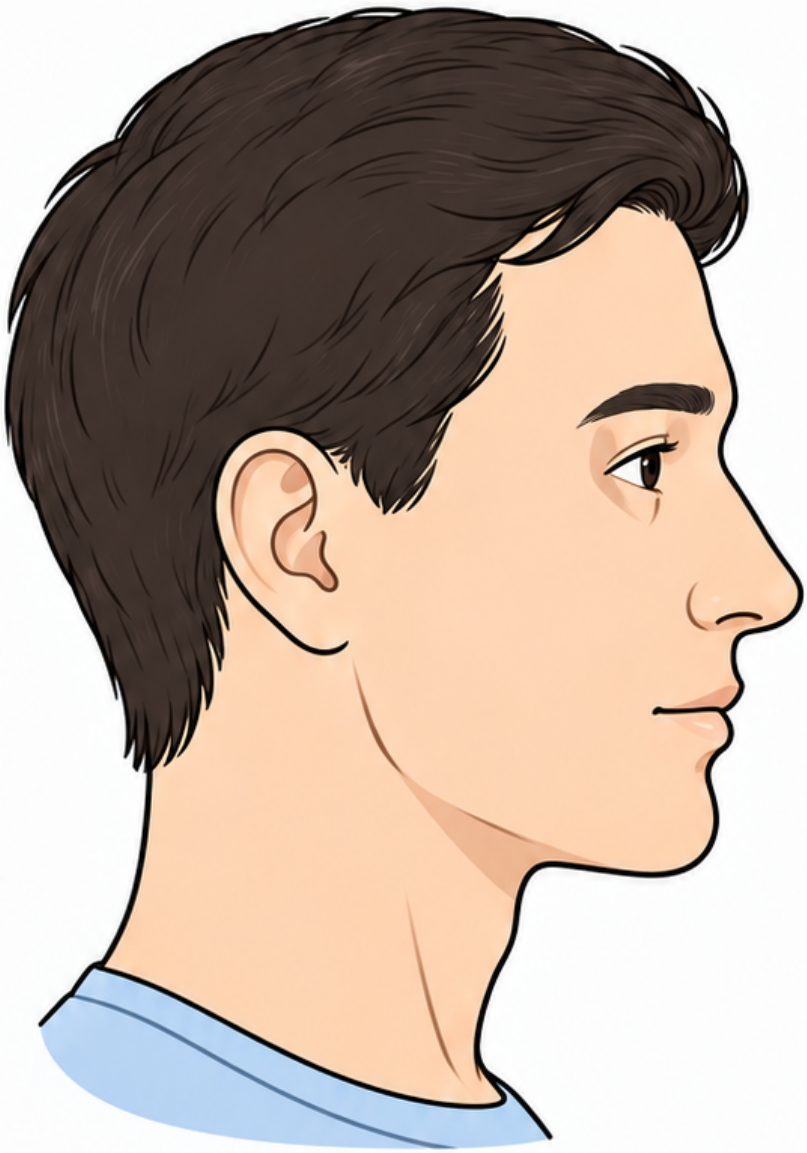
Co boli / gdzie?

Zaznacz, gdzie boli

Twarz męska

PRZÓD

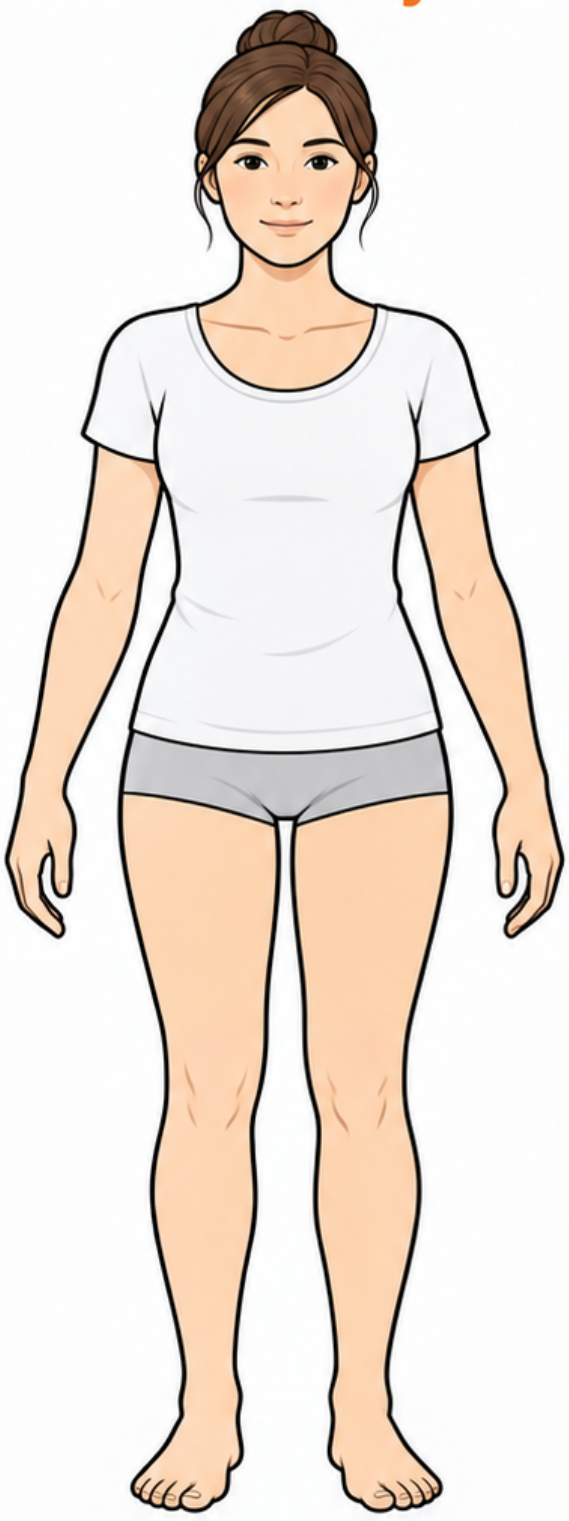

BOK

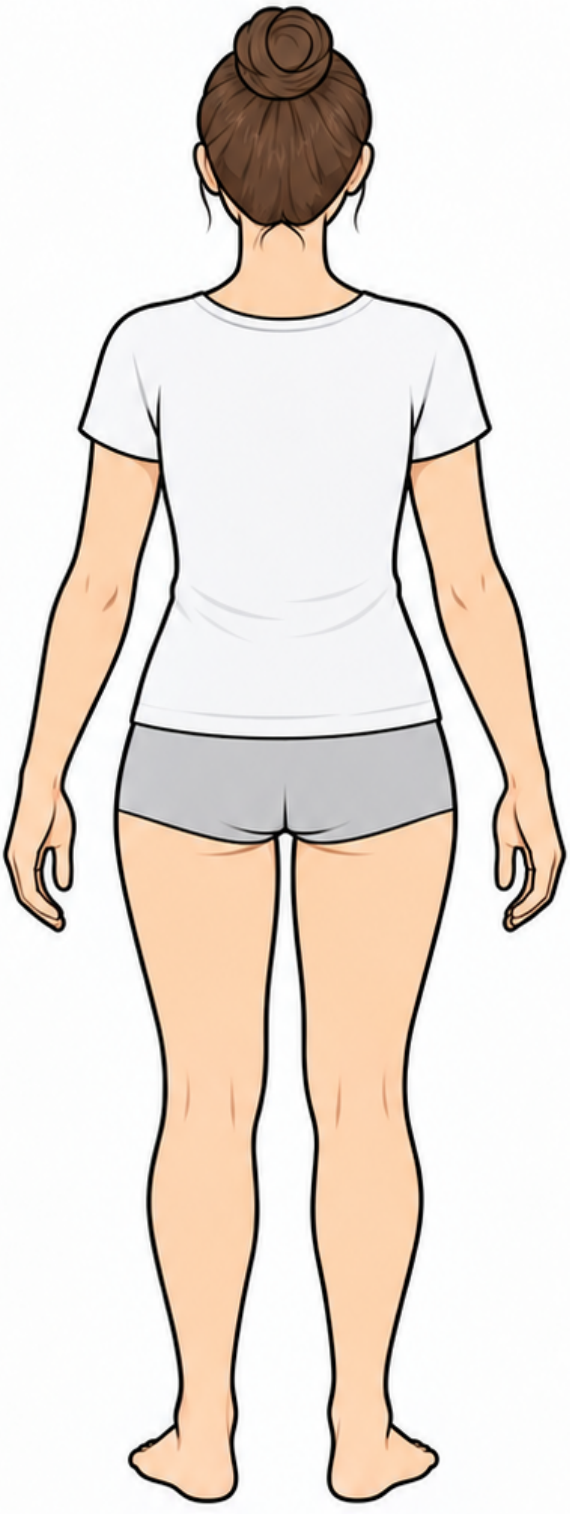
Co boli / gdzie?

Zaznacz, gdzie boli

Sylwetka kobieca

PRZÓD

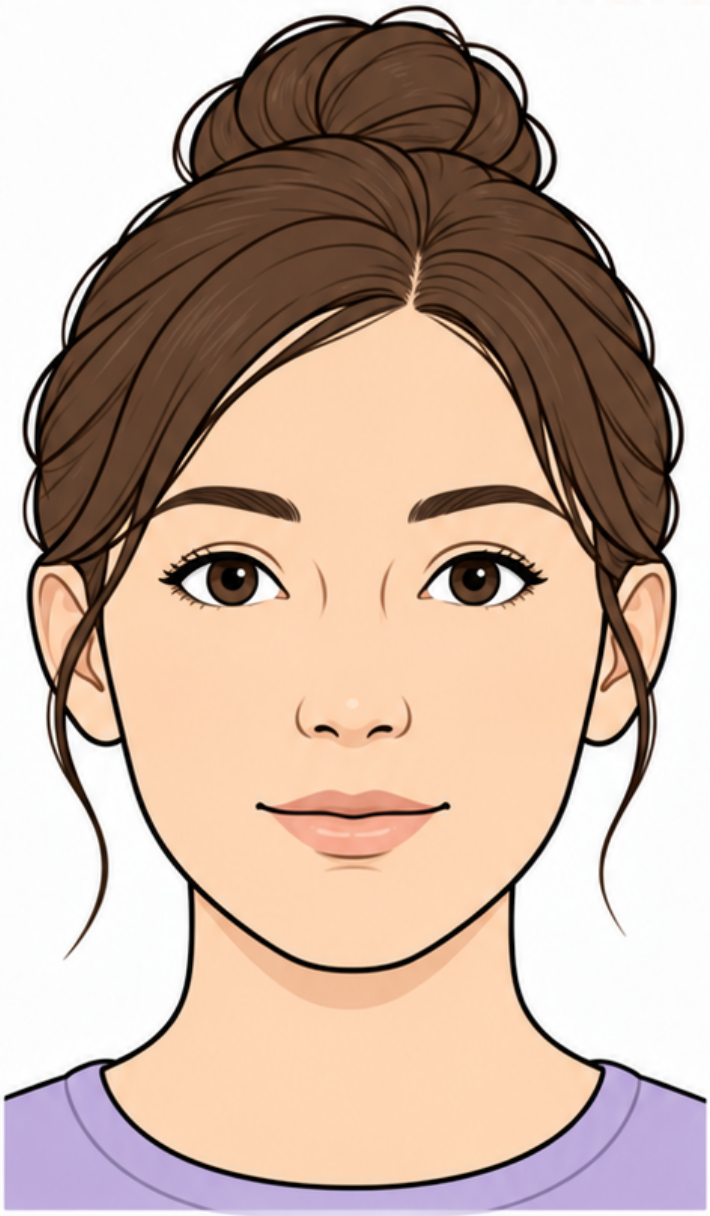

TYŁ

Co boli / gdzie?

Zaznacz, gdzie boli

Twarz kobieca

PRZÓD

BOK

Co boli / gdzie?

Jak korzystać z planszy, żeby rzeczywiście pomogła

☐ Zdobądź uwagę osoby, podejdź w pole widzenia i usiądź / stań na podobnej wysokości.

☐ Jedna rzecz naraz. Krótkie zdanie, jedno pytanie, chwila ciszy na odpowiedź.

☐ Nie zakładaj, że brak mowy oznacza brak rozumienia. Mów do osoby, nie tylko do jej opiekuna.

☐ Pokaż opcje. Jeśli pytanie otwarte jest trudne, pokaż dwa konkretne pola lub dwa realne przedmioty.

☐ Daj czas. Nie kończ automatycznie zdania i nie powtarzaj pytania coraz szybciej.

☐ Sprawdź odpowiedź. Powtórz własnymi słowami: „Rozumiem, że chcesz pić - dobrze?".

☐ TAK/NIE nie zawsze jest niezawodne. Przy afazji lub dużych trudnościach językowych osoba może pomylić słowa albo gest. Jeśli odpowiedź nie pasuje do sytuacji, spróbuj inaczej: pokaż dwie opcje, użyj przedmiotu, gestu lub zapytaj po chwili w inny sposób. [3]

☐ Zmniejsz bodźce. Wyłącz telewizor, ogranicz liczbę osób mówiących jednocześnie i zadbaj o okulary / aparat słuchowy, jeśli są używane.

Ważne prawnie

Plansza może wspierać wyrażenie woli, ale nie służy do „uzyskiwania zgody za wszelką cenę". Pacjent ma prawo do informacji przekazanej w sposób zrozumiały. W polskim prawie zgoda lub sprzeciw w wielu sytuacjach mogą być wyrażone ustnie albo zachowaniem, które jednoznacznie wskazuje wolę osoby, jednak przy niektórych świadczeniach wymagana jest szczególna forma zgody. Plansza nie zastępuje oceny, czy osoba zrozumiała informację ani procedur wymaganych prawem. [4][5]

Spersonalizuj - najważniejsze słowa tej osoby

Najlepsza plansza zawiera słowa, miejsca, osoby i potrzeby, które mają znaczenie właśnie dla niej. Możesz wkleić zdjęcie lub wpisać własne hasło.

Moje własne pole	Zdjęcie / symbol / słowo	Co oznacza dla mnie

Dodatkowa pusta plansza - wpisz najczęstsze potrzeby

wpisz słowo / wklej zdjęcie	wpisz słowo / wklej zdjęcie	wpisz słowo / wklej zdjęcie
wpisz słowo / wklej zdjęcie	wpisz słowo / wklej zdjęcie	wpisz słowo / wklej zdjęcie
wpisz słowo / wklej zdjęcie	wpisz słowo / wklej zdjęcie	wpisz słowo / wklej zdjęcie
wpisz słowo / wklej zdjęcie	wpisz słowo / wklej zdjęcie	wpisz słowo / wklej zdjęcie

Wskazówka: jeśli osoba łatwiej rozpoznaje zdjęcia niż rysunki, użyj fotografii jej własnego kubka, toalety, łóżka, bliskich osób albo konkretnych potraw. Nie każdemu służy plansza pełna symboli - czasami lepsze są 2-4 dobrze znane zdjęcia naraz. [1]

Źródła i podstawa merytoryczna

1. Alzheimer's Society - support communication when a person is unable to speak - karty, książeczki i plansze obrazkowe, proste pytania tak/nie, spokojne otoczenie i korzystanie z indywidualnie dobranych sposobów komunikacji.
https://www.alzheimers.org.uk/get-support/publications-and-factsheets/dementia-together/support-person-dementia-communicate-unable-speak

2. Alzheimer's Society - Non-verbal communication and dementia - wizualne podpowiedzi, obrazy, gesty, przestrzeń osobista i obserwowanie mowy ciała.
https://www.alzheimers.org.uk/about-dementia/stages-and-symptoms/dementia-symptoms/non-verbal-communication-and-dementia

3. East Lancashire Hospitals NHS Trust - Speech and Language Therapy communication tips - praktyczne wskazówki przy afazji; zaznacza m.in., że odpowiedzi „tak/nie" mogą czasem być mylone i wymagają weryfikacji innym sposobem.
https://elht.nhs.uk/services/speech-and-language-therapy/speech-and-language-therapy-16

4. Rzecznik Praw Pacjenta - prawo do informacji - obowiązek przekazywania informacji w sposób przystępny i zrozumiały dla pacjenta, dostosowany do jego stanu i możliwości.
https://www.gov.pl/web/rpp/poznaj-prawa-pacjenta--prawo-do-informacji

5. Ustawa o prawach pacjenta - art. 12 ust. 2, art. 16-18, tekst jednolity - prawo do informacji w zrozumiałej formie i do wyrażania zgody lub sprzeciwu; art. 17 ust. 4 dopuszcza w wielu sytuacjach zachowanie jednoznacznie wskazujące wolę, a art. 18 określa sytuacje wymagające szczególnej formy zgody.
https://eli.gov.pl/api/acts/DU/2024/581/text.html

6. Cambridge University Hospitals - Dementia and communication difficulties - krótkie komunikaty, jedno zagadnienie naraz, wizualne wskazówki, gesty oraz spokojne otoczenie.
https://www.cuh.nhs.uk/patient-information/dementia-and-communication-difficulties/

Materiał edukacyjny i organizacyjny. Nie zastępuje indywidualnej oceny medycznej, prawnej ani socjalnej. W sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dzwoń pod 112 lub 999.